

לז"נ הרב שמעון יהודה בן הרה"ג ר' אברהם יעקב (זיידיל) עפשטיין זצ"ל

LAST WEEK'S RIDDLE

How is it שייך that a full-fledged Yid is only מחוייב to keep the מצוות בני נח?

ANSWER

The גמרא then relates (The פטור ממצוות) פטור ממצוות, a blind person, is סומא, a blind person, holds that רבי יהודה holds that רבי יהודה רב יוסף, who was blind, said that, at first, if someone would have told him that the הלכה is like רבי יהודה he would have celebrated because he, being blind, although not required to perform מצוות, performed the מצוות anyway on a voluntary basis for which he receives much שכר. However, when he learned that גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה, that someone who is commanded to do מצוות is greater than and receives more שכר than someone who performs מצוות only voluntarily, he would have celebrated had he been told that the הלכה is like רבי יהודה and that, indeed, he is required to perform מצוות.)

While the גמרא says that רבי יהודה exempts a סומא from כל מצוות האמורות בתורה there is great, great controversy about whether this refers only to מצוות עשה or whether a blind person is exempt from לאוין as well. The פתיחה פרי מגדים in his תוספות says, he's פטור only from מצוות עשה but the (תנינא או"ח קי"ב) נודע ביהודה says, he's פטור from all מצוות. The ספרים discuss this issue.

The מנחת חינוך (מצוה ב' אות כ"ה ומצוה כ"ו אות י"ב) says that לפי those who say that he is פטור from all מצוות, it isn't logical to say that he is worse than a בן נח and isn't required to perform anything. So, it must be said that he is required to adhere to the מצוות בני נח. (Yet, says the מנ"ח, one shouldn't say that a סומא is נאסר to keep שבת just like a גוי because a Yid's requirement to keep the מצוות שבע does not forbid him to keep שבת.)

According to the מנחת חינוך, we have an example of a full-fledged Jew, a סומא, who is only required to keep שבע מצוות. However, רב ישראל גוסטמאן זצ"ל disagrees. In (בבא מציעא שיעור י"ב) קונטרסי שיעורים he says that a blind person לפי רבי יהודה is not מחוייב to keep any מצוות!

This is because a Yid is only required to keep מצוות given at סיני, and since, according to רבי יהודה, he wasn't commanded at סיני to keep any מצוות as a Yid, he is absolved from all מצוות!

Indeed, however, the קדושין פרק א' סי' מ"ט in רא"ש says that according to רבי יהודה a blind person is מחוייב in all מצוות, מגייר. The reason the רבנן were מחייבי סומא to fulfill מצוות, says the רא"ש, is so that a סומא should not be like a גוי. This explains why women who are פטורות from גרמא מצוות עשה שהזמן גרמא were not commanded by the רבנן to fulfill those מצוות because a woman has other מצוות that she must fulfill, and this differentiates her from a גוי.

[The שיטה of רבי יהודה leads to some fascinating discussion in the ספרים. For example, the (קמא ח"ב סי' קבלת עול) wonders if a blind גוי can be מגייר. One of the חיובים necessary for גירות is that the convert must accept upon himself to fulfill all the מצוות. Since a סומא is not responsible for מצוות עשה and, according to some even מצוות לא תעשה, his מצוות should be insufficient and he shouldn't be able to be מגייר. The Rogatchover in (הל' תרומות עמ' 37) says the same.

The שואל ומשיב then continues and says that it could be that according to those who say that רבי יהודה only exempts a סומא from מצוות עשה, then a blind גוי can be מגייר because he can be מקבל some of the מצוות – the לאוין – but according to those who say he is פטור from all the מצוות, he shouldn't be able to be מגייר.]

Although there are some ספרים who seem to say that the הלכה is like רבי יהודה, the שדי חמד דברי סופרים סי' ס"ט says that most פוסקים maintain that the הלכה is not like רבי יהודה. The שו"ע does not rule like רבי יהודה. In (או"ח סי' נ"ג סי"ד) the מבשר חיים explains, he is מחוייב to fulfill all מצוות, like the רבנן who disagree with רבי יהודה. (He can't serve as a קורא, בעל קורא, because מחבר, because בעל פה – written words of the תורה may not be read by heart. The מ"ב adds that although there is a מחלוקת between the חוות יאיר and the רבה about whether a blind person should be appointed לכתחלה to be a חזן, if someone had already been the חזן and then lost his sight, there is no question that he can continue as a חזן.) So, too, can a סומא serve as a בעל תוקע and be מוציא צבור with the תקיעות (ח) (משנה ברורה סי' תקפ"ט סקי"ח) תקיעות. There, too, he says בשם המג"א that if a person is מוחזק to be בעל תוקע, he should not be removed when he ר"ל loses his sight.

דבר תורה

׳וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מְכַרְהָ כִּיּוֹם אֶת בְּכֹרְתִךָ לִי...בְּרֵאשִׁית כֹּ״ה ל״א׳

עשו had a hard day, as it says ויבא עשו מן השדה והוא עיף עיף עיף. עיף עיף עיף...ברציחה...כי עיפה נפשי להרגים, עיף רש"י says, first sell me the בכורה. On the word עיף עיף עיף, עיף רש"י says, first sell me the בכורה. It would seem that when עיף עיף עיף was from רציחה, that was his reason to help him out & pour the soup for him, כי עיף אנכי. I'm exhausted from killing people, which was what he was busy with all day. The obvious question is, עשו never advertised to the צדיקים of his family about the underworld he truly lived in. On the contrary, he had them thinking, (presumably יעקב too), that he was a real Derhoibeneh Mentch! Yet here, he spills the beans!?! כי עיף אנכי! Also, asks the סופר חתם, the פסוק that רש"י brings is referring to the victim of רציחה and not about the רוצח himself?!

Zugt der סופר חתם, I would say not like רש"י, לולא דמסתפינא, but because he was a רוצח but because he was a victim of רציחה! My dear brother יעקב, I went into the wilderness to hunt food, and was doing everything שמיים, but I was accosted by gangsters, who wanted to kill me. They stripped me of all my belongings, and I escaped by the skin of my teeth, so please pour the soup down my throat! The סופר חתם adds, it doesn't only mean that I'm exhausted, hungry & thirsty, that I want to tell us that ז"ל. מן האדם האדם הזה. I never relied on anyone for my needs, even my father! He earned all the money he needed for his own sustenance. עשו was being even more dubious than ever. He was saying to יעקב, you know I would never rely on anyone for any food. I work all day because I'm a כפיו! Today I was robbed of everything! Therefore, I have no choice, but to rely on others and therefore, הלעיטני נא מן האדם האדם הזה. Why? כי עיף אנכי! I've been robbed by murderers!

עשו, I feel terrible that you are about to break your מנהג of not paying for the food that you eat. But I have an עצה for you! מכרה כיום את בכרתך לי. Like this, you can keep your Heilige מנהגים! Now עשו was backed up in a corner with no way out! He indeed has no possessions to pay for the soup, but he has the בכורה! עשו had no choice but to sell!

The question is, the סופר חתם has the right to say דלא כרש"י, but he would NEVER say anything בהגמרא! Yet, this רש"י is indeed a גמרא as we find in ב"ב ט"ז: אמר רבי יוחנן חמש עבירות עבר אותו ושט את הבכורה. את הנפש וכפר בעיקר וכפר בתחיית המתים וישט את הבכורה. בא על נערה מאורסה כתיב הכא (בראשית בה, בט) ויבא עשו מן השדה וכתוב התם (דברים כב, כז) כי בשדה מצאה הרג את הנפש כתיב הכא עיף וכתוב התם (ירמיהו ד, לא) אוי נא לי כי עיפה נפשי להורגים. Zugt עשו twice here. First the תורה says יבא עשו מן השדה. Then עשו says, כי עיף אנכי. When the תורה says עיף, it means רוצח as that is what עשו had really been doing all day. But when עשו uses the word עיף, he means that he was a victim of רציחה! Therefore, the ס"ס is compatible with the גמרא.

RIDDLE OF THE WEEK

A person leaves his place after making a ברכה on something that does not require a ברכה אחרונה. Yet he doesn't have to make a new ברכה when he returns to his place. Why?

מי אני???

**With three minute similarities, I was called,
And I was number three, that was installed.
I was born from my father's wife number three,
And in my position I lasted less than three years, barely.
The average was almost three children per mate,
And three חכמים argue about what caused my fate.**

מי אני???

מי אני??? ANSWER TO LAST WEEK'S

שאת הגדולה שרחבעם ירש משלמה אביו, איבד ברובה על ידי דיבורו לעם שבבקשת הגדולה והשבת המלכות אליו, שמע רחבעם לדברי הנבואה, ובכך הראה גדולה אמיתית שאם רחבעם שה' פתח את רצוועתה, נקראה כמו נעמה אשת נח שהאריכה ימים שחלק מסיבות כשלונויות רחבעם, הוא מחמת שסמך על מה שלימדה אותו נעמה אמו שבדומה לעשו הרשע שלקח את מחלת בת דודתו לאשה ששמה נדרש נישואי עשו עם בת דודתו שנקראה מחלת, כך נהג רחבעם, שלקח קרובתו שנקראה אף היא מחלת רחבעם בן שלמה ונעמה, מלך ישראל

את הגדולה שמאבי ירשתי בדיבורי ברובה איבדתי, ובבקשתה בשמייעתי לנביא גדולה אמיתית הראתי. אמי שנקראה כמאריכת הימים ה' פתח את רצוועתה, ומסיבות כשלונויות שסמכתי על מה שאותי לימדה. בדומה לרשע שלקח את קרובתו שנדרש שמה, ראשונה לקחתי את קרובתי הנקראת כמותה.
מי אני???

If you have any comments or answers to the riddles or the דבר תורה, please fax them to 732-363-4947 or email me at ichudbchidugmail.com. If we receive a good answer from you, your name will be placed in a גורל for a trip to ישראל. If you would like the English or Hebrew emailed to you at no charge, please send us a request at ichudbchidud@gmail.com !!

Riddles of the week & the answers are written by R' Michael Levi of Bais Yaakov D'Rav Meir